

KMETOVALLEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo
c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje **Gustav Pirc**, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izbaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 5.

Št. 15. V Ljubljani, 15. avgusta 1891. Leto VIII.

Obseg: Kmetijske razstave. — Obsekovanje smrek. — Držaj za vajete. — Razne reči — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržne cene. — Inserati.

Kmetijske razstave.

Od leta do leta množe se razstave, naj že bodo splošne ali pa te ali one posebne stroke. Tudi mi kmetovalci nočemo zaostati za drugimi stanovi. Po strokovnih in drugih listih čitamo vsako leto celo vrsto krajev, koder se kmetovalci hočejo izkazati z najboljšimi pridelki in izdelki, da pokažejo, da tudi naš stan napreduje in kako napreduje.

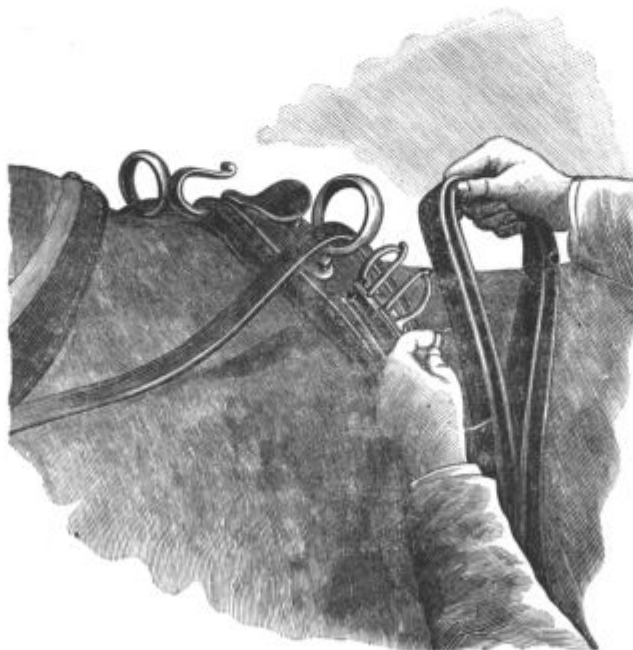
Kdor kaj pokaže, želi, da kdo vidi, ter ima pri tem kak poseben namen. Isto tako je pri razstavah. Vsakdo lahko ve, da je ž njimi mnogo sitnosti, dela in stroškov. Marsikdo bi se čudil, ko bi slišal, koliko je ta ali ona razstava stala. Ne hotelo bi mu v glavo, čemu vse to, ko se bo čez toliko in toliko dni ali tednov vse zopet razdrlo ter ne bode ostalo drugega, kakor nekaj spomina gledalcem, prirediteljem in razstavnikom pa kup stroškov. Mnogo jih tako misli, mnogo, pravim, ker kmetijskih razstav ne obiskujejo najslabeje. Gledalcev je tedaj že še, ali koliko med njimi jih stvar tudi popolnoma pojmi, to je drugo vprašanje. Najlaglje se da to posneti po pomenkih, ki jih imajo gledalci med seboj v razstavi ali pozneje v družbi.

Čitateljem „Kmetovalca“ je že znano, da tudi c. kr. kmetijska družba kranjska namerava prihodnje leto prirediti razstavo. Ne bode torej neumestno, če ob kratkem razložimo, čemu prav za prav razstavljamo; vsaj bodo kmetovalci lahko bolj premišljeno in mnogobrojno udeležili se razstave, obiskovalci pa si bodo z večim pridom razstavljene reči ogledali.

Vsaka razstava ima namen koristiti razstavljalcem in obiskovalcem.

Znano nam je, da vsak kraj ne more vsega pridelovati, da se pa tudi prav redko zadovoljuje le s to ali ono panogo, marveč, da se ljudstvo skoraj povsodi peča z različnimi opravili. Gotovo je pa tudi, da se v vsakem kraji ta ali ona kmetijska panoga posebno dobro, ali pa vsaj bolje sponaša, nego drugod. Umevno je torej, da se morajo kmetovalci teh kot glavnih virov s posebno skrbjo poprijeti, a drugih tudi nikakor ne smejo zanemarjati.

Kmetijstvo se nikakor še ni razvilo, kakor bi bilo želeti (najbolje še gospodarijo po nekaterih deželah vlasteljem strokovno vrlo izobraženi uradniki), zato pa morajo kmetovalci skrbeti, da se popno više in više. Vprašaj kmetovalca katerega koli hočeš, kako mu je gospodarstvo, ve-

Podoba 26.

činoma ti odgovarjajo, da slabo. Napredek je vsakako potreben, da ne propademo; potreben zato, da preveč ne zaostanemo, še bolj pa za to, da nas tuji tekmeči ne uničijo. Vsaka stvar bori se po mogočnosti za svoj obstanek, kmetovalec pa — da ostanem le pri našem stanu — le omahuje in omahuje, dokler ga skrajna sila nemilo ne predrami, ali pa — kar se žal le prevečkrat zgodi — dokler ne pade.

Sila nas tira na pot napredka. Z večim ali manjšim naporom si kmetovalci izkušajo izboljšati svoje stanje, da jim tuje tekmovalstvo ne izpodbije tal. Da to svojo trdnost svetu dokažejo, razložijo mu svoje delovanje in pokažejo sad tega delovanja — prirede kmetijsko razstavo. Tukaj je sad našega dela iz tega okraja, iz te dežele, iz te države. Tukaj lahko svet spozna, kaj pridelujemo, koliko pridelujemo in kakšni so naši pridelki; spozna lahko, v katerem kraju se ta ali ona panoga posebno dobro spopada. Ti, ki potrebuješ kaj od kmetovalca, pridi semkaj, oglej si, kar ter zanima, izberi si, kar se ti zdi najboljše; pogovori se s kmetovalcem samim, in mnogokrat se oprostiš neprijetnega in drugega posredovanja prekupcev; postrežen bodeš po volji, in cena te ne bode trla.

Tako nekako nemo ogovarja razstava tiste, ki potrebujejo kmetijskih pridelkov za kupčijo ali izdelbo. Na razstavi se poiščeta in najdeta pridelovalec in uživalec, prodajalec in kupec; pogovorita se lahko iz oči v oči o vsem, kar se stvari tiče. Dobro blago dobi najboljšega kupca, kupec najboljšega, oziroma takega blaga, ki mu najbolj ugaja. Ni potrebno, da bi človek kar tamkaj pokupil vse, kar bi bilo dobrega, in potem veselo se nasmešnil, češ, preskrbel sem se. Ogleda si blago, zapomni si kraj in pridelovalca in, kadar kaj potrebuje in kakeršnega blaga potrebuje, takoj ve, kam se mu je obrniti, da dobi, česar želi.

Da se ta imenitni namen doseže, poskrbeti morajo kmetovalci, da bode razstava v resnici podoba kmetijstva po vseh krajih tistega ozemlja, ki priredi razstavo. Nebrižnost lahko mnogo škoduje ne le zanikarnejem, ampak vsej deželi. Vsled zanikarnosti se lahko taki pridelki in izdelki, ki bi vsled svoje dobrote bili vredni splošne pozornosti in bi na razstavi gotovo dober glas dobili, niti ne razstavijo ali pa tako pičlo, da se prezro in ostanejo i nadalje neznani širjim krogom.

Kmetovalci (in drugi razstavljalci) se morajo potruditi, da pokažejo v razstavi vse, kar vzmorejo, zato, da je iz razstavljenih reči razvideti, kako visoko je dospelo kmetijstvo v dotičnem kraju in s kolikim uspehom se morejo rabiti pridelki in izdelki tega kraja. Pokazati morajo, kolikor vzmorejo, ne več. Umetno pripravljene razstavne snovi so ravno tako škodljive, kakor premalo zanimanje za razstavo sploh. Ako uživalcu ne moreš postreči s takim blagom, kakeršno mu pokažeš, ne bode več vprašal po tebi. Torej le pridno, krepko, vztrajno pa pošteno povsodi!

F. Š.

(Konec prihodnjič.)

Obsekovanje smrek.

Obsekovanje škoduje vsem jelovim drevesom, posebno smrekam. Le pogledaj smreko, katero so obsekali ali obžagali. Še čez dve leti teče smola iz drevesa, kjer so se odrezale ali odžagale veje, in kaplja po deblu. Če posekaš drevo, ki je bilo 7 do 8 metrov visoko obsekano, opaziš izmed sto slučajev v devetindevetdesetih, da je deblo trhlo. Zunaj gladko deblo je znotraj vse žilasto preraščeno. Črnih in rdečih grč posebno lesni kupec ne bode vesel. Tudi se lahko pripeti, da ne opaziš, da je

deblo kaj poškodovano, ko je posekaš in razžagaš, ker si je prežagal ravno na najlepših mestih. Kadar žagovec pride na žago, pa se pokaže, da kupec ne bode dobil lepih desk, temveč take, ki so urezane čez leto ter se rade lomijo, pokajo in neenakomerno vežé.

Kaj pa je naravna posledica temu? Kupec, ki rad drago plačuje dobro blago, bode tem manj za smreke ponujal, čim večkrat je kupil kako obsekano deblo. Gledal bode, da les toliko ceneje kupi, da ne bode imel škode, če bi bilo kako drevo poškodovano. Ali se pa obsekovanje dreves splačuje? Kaj pa stane periodično obsekovanje ali obžaganje, če se tudi posreči dobiti dreves, katerim obsekovanje preveč ne škoduje? Za otroke je delo pretežko že v visokosti enega metra ter je ne morejo dobro opravljati niti pod nadzorstvom. Pri visokosti devetih metrov se še delo z lestvico in z ročno žago več dobro ne da izvršiti. Če se delo hoče dobro opraviti, da ne bode škode, vrši se tako počasi, da ni skoro koristi. Posebno v visočini ne daje obsekovanje nobene koristi, ter je delo pretežavno. V visočini se veje ne dajo gladko odsekati ali odžagati ob deblu, če se pa le pusti majhen štrcelj, pa nima delo pravega uspeha. Pa tudi pri največji previdnosti se drevo rado rani in poškoduje.

Držaj za vajete.

Podoba 26. kaže držaj za vajete, ki je pritrjen na vprežni pripravi. To napravo je izumil William B. Adams iz Greenfielda v Ameriki. Naprava je prav praktična; morejo jo tudi naši domači obrtniki ponarediti, zato jo prijavljamo v „Kmetovalci“. Držaj se pritrji na vprežno opravo, pa tudi na sedlo. Sestoji pa iz dveh kambic, kateri vzmet skupaj tišči; ena kambica je premična, druga pa ne. Premična kambica se pregiblje v žlebiči in ima roč, za katerega se prijemlje. Ako se torej premična kambica odmakne od nepremične, polože se vajeti vmes, roč se izpusti, in vajeti so pritrjeni.

Razne reči.

— **Gnojenje mokrih travnikov z apnom.** Znano je, da se apno v veliki množini v vodi raztopi in da se v tleh polagoma spremeni v ogljenčevo-kislo apno, katero se kaj rado stopi v vodi, v kateri je ogljenčeva kislina, in torej z vlažnostjo hitro prodere globoko v zemljo. Tako pride v nadanjo vodo, katera ga odtegne zemlji, kolikor ga niso posrkale rastlinske korenine. Na mokrem travniku z visoko nadanjo vodo pride kmalu ogljenčevo-kislo apno do nadanje vode, ki ga zemlji odtegne. Gnojenje z apnom na taki zemlji toliko ne zaleže, kolikor na zemlji z nizko nadanjo vodo. Če hočeš, da bode gnojenje pomagalo, moraš vodo primerno uravnati. Če to drugače ni mogoče, pa na travnik navozi prsti. Koliko neugodne razmere v zemlji vpliv apna slabe in uničujejo, to se ne da določiti. Apnenjenje vsakako nevtralizuje kislo črno prst, tako da kislina izgine. Le to se ne ve, za kako dolgo.

— **Detelja krma za konje.** Konj ne krmi z zeleno deteljo, zlasti če ni še cvela, ali če je mokra, mrzla ali vela, ali pa če se je že začela pariti (vreti). Konji dobe koliko od take krme in večkrat celo poginejo. Če se konju dolgo daje zelena detelja, omrtvi mu ves organizem, tako da le z veliko težavo opravlja dela, katera bi z lahkoto opravljal ob suhi krmi. Noge se konju šibe, in rade pritisnejo kostne bolezni. Tudi dosti ne pomaga, če se daje konjem poleg detelje še oves. Detelja ima v sebi dosti vode, se hitro prebavi in ž njo gre dalje po čevih nopravljani oves. Vse bolezni so nevarnejše in

hujše, če se daje konjem zelena detelja, nego bi bile, če bi se jim pokladala suha krma. Oves, seno, slama, če se primerno pokladajo, so za konje prava krma, v njih so vse one snovi, ki konju dajo moč, da more delati. Če konji bolehalo za polnokrvnostjo, zastarelo smoliko ali pa na plučih, dobro jim je dajati zelene krme, ali priporočati je travo s travnikov, ne pa detelje.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 193. Na neki njivi imam uže več let lucerno. Svetujte mi, kaj je najboljše sejati na lucerno? (A. L. v B.)

Odgovor: Prostor za deteljo, zlasti za lucerno je v kolobarjenji najboljši. Za lucerno izvirno uspeva vsako ozimno žito, zlasti pa zimska pšenica, ki da na taki njivi najboljši pridelek.

Vprašanje 194. Neki Ferd. Berkefeld na Dunaji ponuja sredstvo zoper trtno uš z imenom „Salus plantarum“, o katerem trdi, da je popolnoma zanesljivo. Izvolite v c. listu objavite svoje mnenje o tej reči, ali je kaj na njej, ali je le dobro sredstvo denar iz žepa vleči? (V. G. v P.)

Odgovor: Vsa taka sredstva, ki jih priporočajo zoper trtno uš, niso drugega nego sleparija, s katero hočejo nekateri iz lahka služiti denar. Tudi „Salus plantarum“ je tako sredstvo, zato Vas, kakor vsakega drugega, svarimo pred njim.

Vprašanje 195. Kako se da napraviti iz bezgovih jagod, ki ravno sedaj zoré, kaka pijača ali rabna tekočina razen žganja? (A. M. v B. na Goriškem.)

Odgovor: Razen za žganje nam ni druga poraba bezgovih jagod znana, nego za izdelovanje bezgove čežane, ki se rabi po apotekah z imenom „Roob sambuci“, pa tudi kot izvrstno domače zdravilo. Taka čežana se naredi, ako sveže jagode skuhaš, odtisneš in potem dobljeni sok s sladkorjem ali brez sladkorja pazljivo pri ognju toliko skuhaš, da je prav gosto. Druga poraba nam ni znana, ako pa kedo izmed naših čitalcev kaj ve, pa prosimo sporočila.

Vprašanje 196. Pri nas v Savinjski dolini so se prikazali na turščici mali črvčki, ki lezejo od cvetja nizdoli po stebli in delajo veliko škodo. Kakšen mrčes je to in kako se ga je ubraniti? (B. V. v Sv. J.)

Odgovor: Črv, o katerem poročate, je ličinka koruzne uši. Koruzna uš lahko postane turščici zelo nevarna, zato je važno za časa postopati proti njej. Sredstva zoper koruzno uš so dvojna, in sicer sredstva, s katerimi se koruzna uš uničuje, in sredstva, ki branijo, da uš ne nastopi ali se vsaj ne razširja. Kadar je koruzna uš uže na njivi, je edino sredstvo zoper njo, da se bolehné rastline odrežejo ter pokrmijo, korenine pa previdno iz zemlje izrujejo, potem pa v bližini kje vsaj 1 čevelj globoko zakopljejo ali pa še bolje sežgo. Ako se pa hočemo tega hudega škodljivca obvarovati, kajti koruzna uš nam lahko leta in leta ves pridelek uničuje ali vsaj zelo manjša, moramo mu z umnim kmetovanjem na njivo braniti ali pa vsaj toliko zabraniti, da se ne razširja. Sredstva v to svrhu so dobro gnojenje, globoko oranje in urejenje kolobarjenja tako, da pride koruza šele čez nekaj let na tisto njivo nazaj. Vsakakor boče pa za letos, kakor tudi za prihodnje po vseh krajih, koder se je uš pokazala, ali koder se je je bati, treba izrvati koruzne korenine ter jih ne več puščati kakor dosedaj na njivi. Neznatno in lahko delo, ki ga imamo z ruvanjem, poplačajo korenine, katere so oprane, v vodi namočene in razsekane dobra krma, ali pa služijo posušene za nastil, za mešanec (kompost) ali kurivo. Posameznega kmetovalca ravnanje pa ne bode imelo nič uspeha, v to je treba skupnega delovanja cele občine, celega okraja.

Vprašanje 197. Ali je „borovničevce“ podvržen dacu ali ne? (L. K. v Z.)

Odgovor: Dacu je podvržena vsaka opojna pijača, ki je nastala vsled kipenja sladkorja, in ravno tako tudi borovničevce, ki spada v tisto vrsto pijač, v katero sadni mošt, tepkovec i. t. d.

Vprašanje 198. Napravil sem dva polovnjaka borovnic, katere bi rad skuhal, ker sem slišal, da je od njih dobro žganje. Ker naši kuharji nimajo nič izkušenj z borovnicami, prosim pouka. (J. S. v P.)

Odgovor: Z borovnicami se ravna ravno tako kakor s češpljami, kadar se kuhajo za žganje. Ker imajo borovnice manj sladkorja nego češplje, zato je med kipenjem nevarnejše, da se skisajo, in zato je treba skrbneje z njimi ravnati in jih bolje hraniti.

Vprašanje 199. Imam kravo, katero boli noga vselej ob konci brestosti, in sicer toliko močno, da se komaj na njo opira, pa le težko vstaja ter plega. Znamenj kake bolezni ni zapaziti na nogi. Lansko leto je krava tri tedne po otelitvi ozdravela, a letos se je bolezen zopet ponovila. Kaj mi svetujete za zdravljenje te krave? (V. K. v T. pri Trstu.)

Odgovor: Iz tega kratkega popisa se nikakor ne da posneti, kako bolezen ima Vaša krava. Skoro gotovo je kako trganje. Tako bolezen more zdraviti le živinozdravnik, ki žival preišče in zdravljenje nadzoruje.

Vprašanje 200. Kako naj ravnam, da ohranim sveže sadje dolgo časa dobro in užitno in da se mi ne izpridi? (A. G. v D. v Brdih pri Gorici.)

Odgovor: Na to vprašanje Vam ne moremo dati kratkega odgovora, ker bi Vam morali popisati razne načine, kako hraniti sadje, in to za razne vrste sadja. Sicer smo pa o tem tako uže mnogokrat priobčili članke v „Vrtnarji“, in opozarjamo Vas zlasti na dotične članke v št. 15. in 18. lanskega letnika „Vrtnarja“.

Vprašanje 201. Imam lepo jorkširsko svinjo, ki je imela po zimi 7 lepih mladičev, ki so pa skoraj vsi poginili za drisko, in bo le eden za rabo. Sedaj je pa ta svinja zopet storila 10 prav lepih prasičkov, in zopet so vsi prasički bolni za grižo. Kaj je temu vzrok in kako zdraviti to bolezen? (J. v. v S.)

Odgovor: Griža pri prasičkih je zelo nevarna bolezen, kateri je vedno vzrok slabo narejen svinjak, zlasti vlažen, in pa krmljenje starke s pokvarjeno, posebno s skisano krmo. Zdravila zoper to bolezen ni drugega nego zdrav svinjak in zdrava piča. Dokler ne boste pri krmljenji gledali na največjo snago, toliko časa ne mislite na dobre uspehe svinjereje. Korita morajo biti vsak dan z največjo skrbnostjo osnažena, da ni na njih prav nič ostankov od prejšnjega dne.

Vprašanje 202. Pri nas so letos nekateri škropili z modro galico tudi krompir, in ker vmes raste fižol, bil je tudi on poškopljen. Ali je z modro galico poškopljeni fižol zdravju škodljiv, ako se použije v strožji? (J. M. v C.)

Odgovor: Modra galica zdravju ni koristna, če tudi ni Bog zna kako močen strup, vendar provzroči, če ga človek kaj več zaužije, drisko. Ako pride torej s fižolom dosti modre galice v želodec, gotovo ni koristno zdravju, ker pa i tako pride na fižol le malo galice ter se fižol poprej opere ter potem še kuha, gotovo ne ostane na strožji nič galice, in če je ostane, gotovo je je tako malo, da zdravju gotovo ne more škodovati.

Vprašanje 203. Izvolite mi odgovoriti, zakaj je škropljeno grozdje, ki je Vam ob enem pošiljam, črnkasto pikasto. Jaz imam škropljenje na sumu. Škropil sem neko jutro prav po dežji, in to brez apna. Čez dan potem je bilo prav gorko. (A. L. v Sv. J.)

Odgovor: Grozdje, katero smo prejeli, došlo nam je

popolnoma suho in čez in čez črno, da nismo videli nobenih pičic. Naše mnenje je, da ste škropili s premočno galično tekočino, ki je listje in grozdje tem bolj žgala, ker ni bila nevtralizovana z apnom.

Vprašanje 204. Imam junčka od licencevanega bika, ki ni še odstavljen, pa ga mislim pustiti za pleme. S kako klajo naj mu strežem? (J. B. v Z.)

Odgovor: Klaja plemene mlade živali naj bo taka, da daje mlademu vsega dovolj za dobro in hitro rast, posebno pa za dobro razvitje okostja. K zadnjemu največ pripomore krmljenje z žitom, bodisi s kuhanim ali pozneje zdrobljenim. Imeti mora tudi dobro pašo in dosti pregibati se po planem. Krmljenje s klajo, ki je prazna in ki dela le velik vamp, kakor na p^r. z velikimi množicami rezanice, repe, krompirja, pomij i. t. d., je slabo za plemeno, kakor sploh za mlado žival, dokler raste. — Da bi bil pa junček od licencevanega bika, pa je nemogoče, ker dosedaj pri nas še nobeden ni licencevan.

Vprašanje 205. Imam konja, ki ima uši na repu. Prosim pouka, kako jih pregnati. (J. M. v Č.)

Odgovor: Uši se vselej zareže zaradi nesnage in slabega krmjenja. Preženejo se z umivanjem z močno tobakovo vodo ali še bolje z drgnjenjem s sivo živosrebrno mažo. Ta maža je strupena, zato treba paziti, da žival sama sebe ne liže ali druga kaka tik stoječa. Oboje sredstvo se mora večkrat rabiti, ker mori le žive uši, a redkokedaj tudi zalego.

Vprašanje 206. Kaj utegne biti vzrok, da mi prasički, stari preko 10 tednov, uže skozi 5 let vselej poginejo? Druga ni opaziti, nego da so en dan kakor pijani, potem pa poginejo. Ljudje mi pravijo, da so nizko ležeči svinjaki vzrok. (J. B. v Z.)

Odgovor: Vzrok Vam bode mogel povedati le živino-zdravnik, ki bo pregledal mrtve prasičke. Prav lahko so svinjaki vzrok, poleg tega pa še nesnaga, ker pri nas ljudje le preradi mislijo, da se prasič mora po blatu valjati, dasi malokatera žival toliko ljubi snago kolikor ravno prasič.

Vprašanje 207. Kedaj je sejati Šentjanževo rž in ali jo je sejati gosto ali redko? (P. R. v D.)

Odgovor: Šentjanževo rž je sejati najpozneje meseca avgusta, in sicer redko. Pred zimo se mora na vsak način enkrat pokositi ali pa popasti.

Gospodarske novice.

* † **Gospod Luka Robič**, e. kr. viši davčni nadzornik v pokoji, član e. kr. kmetijske družbe kranjske od l. 1873. ter nje glavni odbornik od l. 1879., umrl je 8. t. m. v Ljubljani v 78. letu starosti svoje. S pokojnikom je preminil mož vzglednega značaja, ki nikdar v svojih službah ni zabil, da je uradnik zaradi ljudstva, a ne narobe, ki je mnogokrat rajši sam trpel škodo, nego da bi odjenjal za pičico od onega, kar je smatral za pravično in dobro za narod. Kot odbornik naše družbe, ako ravno tiho delujoč, pridobil si je velikih zaslug, in družbeni glavni odbor je izgubil ž njim sodelovalca, ki je bil pravi veščak v vseh davčnih rečeh. Nad eno desetletje sestavljal je z največo marljivostjo in natančnostjo statistiko o vsakoletnih pridelkih Kranjske ter se vsegdar vestno trudil koristiti družbi z bogatimi svojimi izkušnjami. Ohranimo mu blag spomin in posnamajmo ga!

* **Gospod Janez Dejak**, e. in kr. gardni ritmajster v p., posestnik v Gotni Vasi ter ud naše družbe, je umrl 3. avgusta t. l. — Dne 5. avgusta t. l. je pa umrl gospod **Anton Majzelj**, posestnik v Šent Jarneji in dolgoleten družbeni ud. Naj v miru počivata!

* **Državne podpore za kmetijstvo** za leto 1891. je družba ravnokar prejela. Nadejali smo se letos nekaj več podpore, a varali smo se. Za posamezne stroke je podpora tako velika kakor lanska, za živinorejo je pa za 400 gold. skrčena. Res je, ako si kmet sam ne bo pomagal z združenimi močmi, vedno bo preziran, zato se pa resno potegujmo za svoje pravice, snujmo podružnice in krepko se borimo za naše reči. saj je kmetijski stan podloga državi, najštevilnejši je in mora priti prej ali slej do veljave.

* **Opozorjamo na razpis o oddaji plemenih bikov** ter javljamo, da ta razpis ni v nobeni zvezi z oddajo bikov pomladi, katero je zvršil deželni odbor, ne pa kmetijska družba. Kdor hoče imeti bika, mora pri družbi v novič prošnjo vložiti, in sicer nekolokovano. To bodi ob enem odgovor na mnoga vprašanja, ki so nam o tej reči došla.

* **O semenskem žitu**, katerega priskrbuje e. kr. kmetijska družba svojim udom, poročamo: Šentjanževa rž je vsa oddana, in smo zvršili vsa naročila, ki so o pravem času došla. Za setev ob navadnem času naročil je glavni odbor „Probstajške rži“, ki jo oddaja pod enakimi pogoji kot Šentjanževo rž, t. j. po 13 gold. meterski cent (100 $\frac{1}{2}$), a po najmanj 25 $\frac{1}{2}$.

* **Dirka v Šent Jarneji** bode letos 20. septembra t. l., in sicer na posebnem dirkališču, ki je navlašč za ta namen prirejeno. Podrobni program je brati nad uradnimi vestmi.

* **Začetek šolskega leta** na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli v Grmu pri Novem Mestu bode 1. novembra t. l. Kakor je razvidno iz „razpisa ustanov“ slav. deželnega odbora kranjskega, izpraznjenih je letos 5 deželnih ustanov, do katerih imajo pravico najprvo taki kmetski sinovi, ki po dokončani šoli ostanejo na svojem domu. Poleg teh jemljo se v šolo tudi drugi učenci za prav nezatno plačilo (glej omenjeni razpis med inserati). Mi pri tej priliki prav toplo priporočamo slovenskim kmetovalcem kmetijsko šolo v Grmu. Vsakdo ve, s kakimi težavami se je boriti dandanašnji kmetijstvu; vedno bolj nam je jasno, da bo marsikaj treba opustiti, kar je prej bilo, in marsikaj drugače ali na novo pričeti. Neukemu človeku pa ni tako lahko najti prave poti. Najlepšo priliko daje mu kmetijska šola, kjer se o raznih strokah pouči znanstveno in dejansko. Poprimite se torej, gospodarji slovenski, te ugodne prilike in pošljite mnogobrojno svoje sinove v Grmsko šolo.

* **Goriške deželne kmetijske in gozdarske razstave**, ki bode meseca septembra t. l., udeleži se tudi e. kr. kmetijska družba kranjska, in sicer z izložbo kranjskih rib, izdelkov družbene podkavske šole in z literarnimi proizvodi družbe. — O priliki, ko to javljamo našim čitateljem, odgovorit, nam je na opazko v „Novi Soči“ z dne 31. julija t. l., ki slove: „Kar se tiče razstave vin, zastopane so razne avstrijske dežele, le zaspani Kranjci ostanejo doma s svojimi vini. Goričani se sramujejo svojega guilega narodnega središča“. Opazka meri na vsak način na našo družbo, ki naj bi bila skrbela za udeležbo. Družba je svojo dolžnost izpolnila, prigovarjala je, a udeležiti se ni nihče hotel razstave. Tega pa mi ne zamerimo toliko, ker poznamo razmere. Razmere našega vinarstva so postale tako žalostne, da nam nekaj desetletij ni upati boljših. Razstava stane, in le tedaj bi se je bilo mogoče dostojno udeležiti, ako bi družba vse priskrbela: Prostor, steklenke, etikete, polnjenje steklenk i. t. d., a za to družbi letos nedostajajo denarja in časa. Uspeha pa za nas razstava ne more imeti, ker i tako nimamo nič vina v zalogah, in ga

žalibog za eksport tudi še nekaj časa ne bomo imeli. — Iz drugih strok se pa bode Kranjska udeležila Goriške razstave. Dasi pritrjujemo „Novi Soči“, ako imenuje Ljubljano z národnega stališča gnilo, ne moremo ji pa pritegniti, če to trdi s kmetijskega stališča.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Razglas kranjskim ovčarjem.

Podpisani odbor je ukrenil tudi letos porabiti državno podporo za ovčarstvo za nakup ovnov ter bode v ta namen kupil in razdelil po deželi dobre plemene ovne bergamaške pasme

Izkušnja je pokazala, da našim krajem izvrstno ugaja „bergamaško ovčje plemo“, imenovano tudi „velikansko planinsko plemo“. Prednosti tega plemena so hitra rast, velikost in teža, primerno dobra volna, velika mlečnost in rodovitnost (ovce imajo redno po 2 mladiča) ter izvrstna sposobnost za pašo. Ovce tega plemena niso vsled slabih pašnikov svoje domačije prav nič razvajene ter utrjene zoper vse vremenske spremembe. Lansko leto od družbe vpeljani ovni izvrstno uspevajo, visoki so do enega metra ter tehtajo nekoliko čez 2 stara centa. Jagnjeta od njih so v dveh mesecih bila tako velika kakor stare ovce bolškega ali istrskega plemena, imajo lepšo volno nego domače ovce, in celo majhne ovce so z največo lahkoto skotile.

Podpisani odbor bode torej tudi letos oddajal te ovne, in sicer onim kranjskim ovčarjem, ki vložijo prošnjo, v kateri je od dotične kmetijske podružnice potrjeno, da se precéj pečajo z ovčjo rejo (navesti je število ovac), in ki se zavežejo:

1. da plačajo, kadar prejmejo ovna, glavnemu odboru 10 gld.,
2. da bodo vzprejetega ovna obdržali najmanj dve leti za plemo ter ga razen za svoje ovce prepuščali tudi sosedom za plemo, kolikor dopušča umna ovčja reja.

Nekolkovane prošnje je vložiti do

25. avgusta t. l.

pri podpisanem odboru.

Pristavek: Vsled želje večine onih ovčarjev, ki so prejeli lansko leto te ovne, pripravljen je podpisani odbor priskrbeti na račun naročnikov tudi ovce čistokrvnega bergamaškega plemena. Tisti torej, ki žele tudi ovco imeti, naj to do gori naznanjenega dne semkaj sporoče ter pridenejo 5 gld. are. Ena taka ovca v Ljubljano postavljena stoji 35 gld.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Razglas

o oddaji čistokrvnih plemenih bikov cikaste pasme (Beljancev in Pincavcev) in sive pasme (Muricedolcev), nakupljenih z državno podporo.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe bode nakupil meseca septembra s podporo, katero je dovolilo visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo za pospeševanje govedarstva, nekaj bikov cikaste pasme, t. j. rdeče- in belo-lisastih Beljancev in Pincavcev ter nekaj bikov sive pasme (Muricedolcev).

Te bike bode oddajal odbor na podlogi došlih prošenj, in sicer z ozirom na potrebo dotičnih krajev po čistokrvnih plemenjakih. Beljanci in Pincavci se bodo oddajali le na Gorenjsko, Muricedolci pa le na Notranjsko in Dolenjsko.

Prošnje za bike je vložiti do

1. septembra t. l.

pri glavnem odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Vsak prosilec za bika mora v prošnji naznaniti:

- 1.) da je pripravljen bika vzprejeti o pravem času na oni bližnji postaji, katera bode določena;

2.) da plača za bika polovico tistih troškov, katere je deželni odbor pri nakupu zanj imel, in

3.) da podpiše zavezno pismo, s katerim se zaveže imeti prejetega bika dve leti za plemo in, če ga iz katerega koli zadostnega vzroka po dovoljenji podpisanega odbora proda, povrniti po 5 gld. za vsak mesec, kar ga pred časom odda.

Živinorejci, kateri bodo rabili prejetega bika čez 2 leti za plemo, in sicer najmanj 4 mesece, dobili bodo po 20 gld. in za vsak nadaljni mesec po 5 gld. nagrade.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani dne 13. julija 1891.

Program konjske dirke v trab 1891. l.,

prirejene od konjarskega odseka c. kr. kmetijske družbe kranjske
v Šent Jarneji na Dolenjskem

v nedeljo 20. septembra t. l.,

in sicer v prvih treh oddelkih samo za kmetske posestnike, v četrtem oddelku za vse brez izjeme.

Dirka bode dne 20. septembra (dan pred premovanjem konj) popoldne po cerkvenem opraviilu (okolo 3. ure) v Šent Jarneji, in sicer na novo prirejenem dirkališču.

I. Dirka triletnih in štiriletnih kranjskih zrebcev in kobil.

Daljava 1600 metrov. Ako se oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v štirih minutah na cilj.

Prvo darilo	70 gold.
Drugo "	35 "
Tretje "	15 "

II. Dirka starejših kranjskih zrebcev in kobil.

Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v šestih minutah na cilj.

Prvo darilo	50 gold.
Drugo "	25 "
Tretje "	10 "

III. Dirka za konje brez ozira na starost in [spol, tudi za valahe, ki so najmanj pol leta lastnina kranjskega posestnika.

Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v šestih minutah na cilj.

Prvo darilo	40 gold.
Drugo "	20 "
Tretje "	10 "

IV. Gosposka dirka s parom konj brez ozira na spol in na starost konj.

Daljava 2400 metrov. Dirka se vrši le, ako se zglase trije tekmovalci.

Častno darilo c. kr. kmetijske družbe kranjske: Srebrna namizna oprava v vrednosti 50 gld.

Udeležitev pri dirki je zglasiti pismeno ali pa na dan dirke tudi ustno najpozneje do 12. ure opoldne občinskemu uradu v Šent Jarneji.

Za udeležitev v III. oddelku plačati je pri zglasitvi 1 gold., v IV. oddelku 5 gold. vstopnine.

Pri dirki veljavne določbe.

1. Razsojevalci so odborniki podpisanega odseka in za to odbrani veščaki.

2. O vseh prepirih razsojajo z večino glasov razsojevalci.

3. K I. in II. dirki so pripuščeni na Kranjskem rojeni konji od tretjega leta naprej. To je dokazati z listkom, katerega je dobila kobila pri oplemenitvi.

K III. in IV. dirki so pripuščeni le tisti konji, ki so najmanj pol leta — od dneva dirke nazaj šteto — nepretgano v lasti kranjskega posestnika. To je dokazati z županskim potrdilom.

4. Kdor se ni zglasil v pravem času, ne sme priti s svojim konjem na dirkališče.

5. Ako se zglasijo k vsaki dirki manj nego trije tekmovalci, onda veljajo gorenji predpisi in pa določila podpisanega odseka.

6. Za konje, ki so nad 9 let stari, ni treba povedati starosti.

7. Dovoljeno je kaki navzočni osebi precej dokazati, da kak konj nima pravice po gorenjih določilih dirjati v kateri dirki.

8. Voz je vsakeršen dovoljen in za leto 1891. tudi bič.

9. Tekmovalci morajo biti na dirkališči pol ure pred začetkom dirke. Tu je voznike naznaniti, in tu se pregledajo konji. Kdor pride prepozno, ne sme tekrovati.

10. Razvrstitev dirkačev določi žreb.

11. Dovoljeno je vozniku, da mu kdo pomaga pred dirko držati konja, in sicer pri glavi.

12. Tekmovalci, ki vsem določilom odsekovim nočejo ustreči, izključijo se od dirke.

13. Konja, ki med vožnjo prične iti v galop, pognati je precej v trab. Ako konj prestopi prostor med dvema zastavama (25 met.) v galop, ali če pride v galopu na konec, izgubi pravico do darila.

14. Ugovore zaradi nepravilne vožnje je precej naznaniti razsojevalnemu odboru.

15. Konji, ki so dobili v tem letu uže kako darilo na kateri koli dirki, na morejo tekrovati za gorenja darila.

Konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 1. avgusta 1891.

Franč Povše,

predsednik.

Tržne cene.

V Ljubljani z dne 12. avgusta 1891.

Pšenica gld. 8.12 kr., rž gld. 5.52 kr., ječmen gld. 3.58 kr., oves gld. 2.60 kr., ajda gld. 5.04 kr., proso gld. 5.20 kr., turšica gld. 5.50 kr., leča gld. 10.— kr., grah gld. 9.— kr., fižol gld. 9.— kr. (Vse cene veljajo za 1 hektoliter.)

Krompir 100 kgr. gld. 2.50 kr.

Prasičje salo 66 kr., špeh svež 60 kr., špeh prekajen 64 kr., surovo maslo 70 kr., goveje meso 62 kr., telečje meso 52 kr., svinjsko meso 60 kr. (Vse cene veljajo za 1 kilogram.)

100 kgr. sena gld. 1.78 kr., slame gld. 2.14 kr

Na Dunaji do dne 14. avgusta 1891.

Pšenica gld. 10.— kr., rž gld. 9.65 kr., ječmen gld. 7.— kr., oves gld. 6.17 kr., turšica gld. 6.57 kr., fižol gld. 11.25 kr., grah gld. 10.75 kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogramov.)

Suhe češplje gld. 15 20 kr. 100 kilogramov.

Goveda (lepi voli) gld. 61.— kr. za 100 kgr. mesarske vage.

Prasičje salo gld. 51.25 kr. za 100 kilogr.

Špeh gld. 47.75 kr. za 100 kilogr.

Loj gld. 28.— kr. za 100 kilogr.

Goveje kože čez 50 kgr. težke gld. 47 do 48, od 40 do 50 kilogr. težke od gld. 41 do 42, od 35 do 39 kgr. težke po gl. 32 do 33 za kilogramov.

Kože od jagnet po 110 do 115 gld. za 100 komadov.

Méd 100 kgr. gld. 33.— kr.

Vosek 100 kgr. gld. 146.50 kr.

INSERATE

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalcu“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zeló priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Št. 6106.

RAZPIS.

Na deželni vinarski-, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novemestu, — z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom, — izpraznjenih je 5 deželnih ustanov za prihodnje šolsko leto 1891/92, katero se prične 1. novembra 1891.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrste zdravja, lepega vedenja in so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in poduk v šoli, obleko si pa morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1.) Plačujoči učenci, kateri plačujejo po 33 do 50 kr. na dan za hrano in stanovanje, in pa 20 gld. šolnine na leto; in

2.) eksternisti, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le solnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane z kolekom 50 kr., se imajo

do 1. septembra 1891.

izročiti vodstvu deželne vinarske-, sadjarske- in poljedelske šole na Grmu pri Novemestu.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o

čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca. (66—1)

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani dne 29. julija 1891.

Zimsko rž

(65—1)

najboljše kakovosti, kateri mráz nič ne škoduje ima naprodaj
grajščinsko oskrbníštvo v Križu pri Kamniku.

Uzorce na vse strani zastoj.

Suknjo

za vsako porabo, samo dobro, trpežno, pravo in cenejši kot povsod drugod, pošilja na zasebnike za prihodnjo pomlad in jesen zaloga c. kr. priv. tovarna za suktnjo in volnene izdelke

Morica Schwarz-a

v Svitavi (pri Brnu) na Moravskem.

Tisoči ostalih koncev se za res ceno prodajo.

Kdor enkrat poskusi, ostane vedno naročnik. V zalogi so vse vrste suktnja za uniforme, društva, zavode, samostane, itd. Poletnje domače suktnjo, nevaljano suktnje za gozdarje in turiste, na željo tudi nepremočno za vodo. (25—12)

Za gg. krojače najlepše knjige za uzorce.

Zato prevara nemogoča. — Za nepovoljne pošiljave se vrne denar franko.

Plateno in sploh blago za prati, najhosejše piké blago za telovnik. Pošilja se proti povzečji ali pa je denar naprej poslati.

Kot šotor porabne

rjuhe (rantohe) iz hodnika,
šotore, konopnene cevi,
kakor tudi
nepremočne rjuhe (plahte),
strešno lepnicu in
strešno klobučevino,

nepremočne

dežne plašče iz gumijeve tkanine

v velikem izboru tehniška blaga iz azbesta in kavčuka i. t. d.
priporoča po najnižih cenah prva c. kr. priv. tovarna

Paget & Comp.

Wien, I., Riemergasse 18.

Ceniki in uzorci se posiljajo zastonj. (60—3)

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
— v Gracel. —

(Ta drevesnica pripoznana kot ena najvišjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih: **sadnega drevja**, visokodebelnatega in pritličnega ter piramide, špalirje, kordone in enoletne pozlaknitve; **divjakov in podlag za pritlikovce**; **jagodnega sadja**; **lepotilnega drevja in grmovja, drevja** (8—15)

Razpošiljatev pravilno imenovanih **ceplivcev** vsih vrst sadja.

Cenike je dobiti zastonj in franko.

Vse stroje za kmetijstvo in vinarstvo!

Pluge, brane, valjarje, sejalnice, žitokosne stroje, senene grablje, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelje, lokomobile, trijere, žitočistilnice, robkače, slamoreznice, stroje za žito tretji in repo rezati, mlina za sadje, stiskalnice za sadje, mlina za grozdje, vinske stiskalnice, stiskalnice za olive, škropilnice proti peronospori, stroje za sadje lupiti, sušilnice za sadje in zelenjad, vinske srkalnice, kletarsko orodje, pompe, krožne žage, decimalne in živinske vage, stroje za mleko posnemati, srkala, stroje za vrtati, stiskalnice za sladko krmo, stroje za prati, stroje za lan otrepati i. t. d.

Vse v najboljši sestavi po fabriški ceni.

— Jamčenje, olajšava plačevanja in oddaja na preskušnjo. —

Tovarna strojev za kmetijstvo in vinarstvo

Ig. HELLER na Dunaji, (28—12)

II. Praterstrasse Nr. 78.

Slovenski, nemški in laški cenik, ki ima 144 strani in polno podob se pošilja na zahtevanje zastonj in franko.

Pošteni zastopniki se povsod sprejemajo.

Nik. Hoffmann,

tovarnar kirurških instrumentov, umetelni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najboljšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljši noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakovosti narede. (7—14)

C. kr. priv.**„Assicurazioni Generali v Trstu“**

(ustanovljena l. 1831.)

Poroštveni zaklad je štel 31. decembra 1889. l.

Družba je od pričetka do sedaj plačala škode

Dne 31. decembra 1889. l. je bilo v oddelku za življenje zavarovane glavnice

Premijski listi in premije, ki so za plačati v poznejših letih v oddelku za ogenj

gld. 40,758.238-42

" 227,378.631-43

" 166,904.648-39

" 23,544.053-22

Assicurazioni Generali zavaruje v nastopnih oddelkih:

1.) na življenje;

2.) proti škodi po ognju pri cerkvah, grajsčinah, pristavah, hišah sploh, pri pohoštju, raznem blagu, lesu, oglju v poslopih in na planem ter proti škodi po razdiranju in iznašanju, kakor tudi po strelji in razpoku plina ali parnih kotlov.

Občinam, cerkvam, samostanom, dobredelnim ustanovam, in grajsčinam dovoli Assicurazioni Generali 20% odbitka od navadne premije.

3.) proti škodi vsled vožnje na morju, rekah, kanalih, jezerih in na kopnem za blago, izdelke, ladje in za vrednostne pošiljatev po pošti;

4.) proti škodi na strtih zrcalih in zrcalnem steklu;

5.) proti telesnim nezgodam na račun l. občne avstrijske zavarovalne družbe na Dunaji;

6.) proti škodi po toči na pridelkah na račun ogrske delničarske družbe za zavarovanje proti škodi po toči v Budapešti.

V oddelku za življenje jamčijo zavarovalni pogoji zavarovancu razven drugih prednost tudi tele:

po petletnem obstanku zavarovanja ne zgubi polica veljave tudi ob samomoru in dvoboju;

po triletnem zavarovanju ne more priti nezadolžena polica na noben način ob veljavo;

na zavarovančvo zdravje; pravico do obnovenja (v teku 3 mesecev) police, ki je vsled zamude plačilnih oblikov zgubila veljavo in to brez ozira

omejitev ničevnih uzrokov samo na priznana goljufijo;

polica dobi brezplačno čez 6 mesecev tudi veljavo ob slučaju, če je zavarovanec poklican izvršiti svojo črnovojniško dolžnost in sicer do 15.000 gld.;

ravno tako tudi, če je brambovec ali rezervist poklican na vojsko in sicer do 50.000 gld.

Oddelek za življenje je popolnoma samostojen, ima svoje premoženje in je od drugih oddelkov tako ločen in nezavisen, da tudi zguba pri oddelkih za škodo po ognju ali vožnji nima na oddelek za življenje nobenega vpljiva.

Družba dovoli vse olajšajne, ki so mogoče ob določitvi premij in pri izplačanju škod, katere se hitro in v gotovini izplačujejo.

Glavni zastop je v Ljubljani

pri **C. TAGLIAPIETRU**

v Gradišah št. 4.

(1—8)

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto eno to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objave med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Modro galico za škropljenje trt proti strupeni rosi oddaja le udom c. kr. kmetijska družba. klgr. po 26 kr. z zavojem vred. (50)

Nekaj izvrstnih angleških kos je še naprodaj v pisarni kmetijske družbe v Ljubljani in sicer 80 % dolge po 1 gl. 30 kr., in 75 % dolge po 1 gl. 20 kr. (53)

Kovačnica se daje v najem, novo zidana, s stanovanjem in orodjem za 36 gl. na leto. Kje, pove uredništvo „Kmetovalca“. (56)

1000 lepih velikih bukovih dreves, 25 do 32 palcev (col) debelih ima na prodaj Simon Slapnik, župan v Špitaliču. (57)

Čebele vzame na ajdovo pašo v svoj nov in velik čebelnjak Ivan Pečnik, po domače Urbanček v Stoščah pri Ljubljani št. 29. (59)

Izvanredno lep zimski ječmen in prav okusni sir v hlebih po 10 do 20 klgr. ima naprodaj T. Zupanc v Bohinjski Bistrici. (60)

16 molznih krav in druga goveda je naprodaj v Predvorski grajsčini na Gorenjskem. (61)

Išče se priden, bolj krepak deček iz poštene hiše, ki je dovršil vsaj prvi gimnazijski razred, za vstop v prodajalno z mešanim blagom. Podrobnosti se izvedo pri Ivanu Fajdigi v Sodražici pri Ribnici. (62)

Več sto kilogramov čiste ozimne rži, letošnjega pridelka ima naprodaj kilogram po 10 kr. Fran Legat v Lescah. (63)

Letos pridelana ozimna rž za seme se dobi pri Antonu Wilfanu v Ježici pri Ljubljani. (64)

Lepo čisto ozimno rž prodaja Matija Wutti, posestnik na Vočilu, pošta Ričarjaves (Riegersdorf) na Koroškem in sicer po 8 gold. 100 kilogramov. (65)

Izvrstno Probstajsko semensko rž ima naprodaj samo za svoje ude c. kr. kmetijska družba v Ljubljani in sicer 100 klgr po 13 gold. Odda se najmanj 25 kgr. (66)

V pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani (Salendrove ulice št. 5)

dobiti je sledeče slovenske kmetijske knjige:

Dr. J. Bleiweis: **Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati.** Cena 50 kr.

Nauk klavno živino in meso ogledovati. Cena 20 kr.

Gustav Pire: **Mlekarstvo.** Cena 10 kr.

„ „ **Vrtnarstvo.** Cena 1 gl., za ude 75 kr.

Zbirka

DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi
slovenski narod.

S poljudnim opisom
človeškega telesa.

Drugi natis.

Dobiti je v Celji pri založniku Dragotin Hri-bar-ju. Cena 40 kr., s pošto 45 kr. — Na prodaj je tudi v »Katoliški bukvarni«, J. Giontini-ju in M. Gerber-ju v Ljubljani. (59—3)

— Prekupei dobijo popust. —

Založba c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Važno za posestnike lepnatih streh! Patent-Starrtheer

(Stabilni katran)

je preskušena in zanesljiva maža za nove kakor stare poškodovane strehe od lepnice in za izolovanje proti vlagi. — Ž njim se mrzlo maže, ne postane mehek pri najhujši solnčni vročini in da ga ni potrebno potrositi s peskom kakor navadni katran. — Prodajamo strešno lepenco, strešni lak (kovinski katranov vosek), rdeči lak, lesni cement, strešni kit, asfaltovo smolo, premogov katran, karbolinej in lesni katran.

Vse po najnižji ceni.

Tovarne kemijskih izdelkov v Turmitzu itd.
Dunaj, II., Scherzergasse Nr. 1/2. (33—6)

Opomnja. Za razkuževanje prodajamo: Kreolin, surovo karbolno kislino, karbolno apno, razkuževalni prasek, železni vitrijol kot najboljša obrambena sredstva proti kužnim boleznim.

Navodila in cenike zastonj in poštne prosto.

Tinktura za želodec

katero pripravlja G. Piccoli, lekar pri „Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

Tinkturo za želodec pošilja izdelovatelj v zaboječkih po 12 in več steklenic. Zaboječek po 12 stekl. velja gl. 1-36, z 55 stekl. (zaboječek 5 kg.) velja gl. 5-26. Poštne troške plačajo naročniki. Stekleničice po 15 kr. dobivajo se tudi v raznih lekarnah.

Odrašeni jemljejo na tešče po eno žlico na dan, otroci po eno kofetno z vodo pomešano. Učinek bo potem ali večji ali manjši, kakoršna je narava dotičnika. in pokaže se ali preje ali pozneje. Zato treba se je vsakemu po svoji telesnosti ravnati, da tudi več ali pa še manj vzame. Ta tinktura ozdravi prav hitro bolečine v prebavnih delih; kot čistilno, telo odpirajoče sredstvo pa deluje bolj počasi in to šele čez nekaj ur.

Ako se naredi na dnu steklenice gošča, naj se pred porabo tinkture steklenica do dobre pretrese. kajti ravno gošča sestoji iz onih snovij rabarbare, ki se izločijo iz sestavine zdravila.

Pri vživanju te tinkture treba natančno se držati zmernega, ne preobilnega uživanja jedil in pijač. Vsaka steklenica te tinkture ima utisnjeno ime izdelovateljevo (G. Piccoli, Laibach) in jej je pridejan popis o rabi v treh jezikih, na kojem ovitku je natisnjena postavno zavarovana znamka ali marka. (58—3)

Naroča se ta tinktura v lekarni G. Piccolijevi v Ljubljani na dunajski cesti, kjer se po poštnem povzetju najhitreje odpošilja.

Varstvo proti

živinski kugi, perečem ognju prasičev, muham v hlevih, raznim mrčesem, gnilobi in trhlenobi lesa, gobam na lesu in zidovju itd.

dá edino le najboljši in priznan

Bartlov pristni karbolinej,

ki naredi les 3 do 4krat trpežnejši in lepo barvan. Popise zastoj. 5 klgr. po pošti stoji 1 gl. 50 kr., 100 klgr. 16 gl. na Dunaji (44—8)

Stroški nezatni — korist tisučera — kakovost ne presežena!

Mihael Barthel & Co.

na Dunaji X., Keplergasse 20.

(Ustanovljena hiša l. 1781.)

Zaloga v Ljubljani pri bratih Eberl.

Dopisuje se slovenski!

Tisk J. Blasnikovih naslednikov v Ljubljani.